

Lectura a la Universitat de les Illes Balears del
manifest de rebuig del Pla de Segregació Lingüística a
Primària i a Secundària

Dijous 10 d'abril a les 14 h
Davant l'edifici Guillem Cifre (Campus UIB)

Ho convoquen:

Universitat
de les Illes Balears

Facultat
d'Educació

Universitat
de les Illes Balears

Departament
de Filologia Catalana
i Lingüística General

Contra la segregació: per una educació pública, de qualitat i en català

Aquest mes es compleix un any de l'aprovació del pla de segregació lingüística en l'ensenyament a les Illes Balears. Com a docents, investigadors, estudiants i personal tècnic, de gestió i d'administració i serveis del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General i de la Facultat d'Educació de la Universitat de les Illes Balears, tornam a manifestar el nostre rebuig a aquest model, que ja ha fracassat en tots els àmbits, tant pedagògics com socials.

La iniciativa, impulsada pel Govern actual, no ha comptat en cap moment amb el suport de la comunitat educativa. En aquest sentit, dels més de tres-cents existents a les Illes Balears, només onze centres concertats de Mallorca i Eivissa s'hi varen adherir. A més, des de l'inici de la campanya per impulsar la segregació, més de dos-cents centres educatius s'han manifestat en contra del pla i en defensa de la llengua catalana. El pla tampoc té el suport de les famílies: per a aquest curs 2024-2025, el 83% de les famílies va triar escolaritzar els fills en català.

El model de segregació no respon a una decisió fonamentada en dades empíriques relatives als usos, les competències i els coneixements lingüístics dels infants i els joves de les Illes Balears, sinó que es tracta d'una opció de caràcter polític que desatén tant la realitat sociolingüística de l'alumnat com els principis de cohesió social i d'equitat educativa.

Els resultats de l'Enquesta a la Joventut de les Illes Balears 2022, presentats el gener de 2025, posen de manifest que l'únic àmbit en què el català registra una presència lleugerament destacada és l'acadèmic o laboral. Tanmateix, en aquest àmbit, l'ús del català representa només un 17,5% de les interaccions, mentre que el castellà és majoritari, amb un percentatge d'ús del 51,1%. Aquestes dades són anteriors a la implantació del pla de segregació lingüística, i conviden a reflexionar sobre l'impacte que pot tenir aquesta mesura en un context ja fortament marcat pel predomini social del castellà.

Quant als coneixements lingüístics, les dades indiquen que el percentatge de joves amb un domini alt del castellà se situa entre el 85 % i el 90 %, mentre que els qui declaren tenir un domini mitjà-alt de català són tan sols el 72 % dels enquestats. En un estudi recent fet a la Facultat d'Educació de la Universitat de les Illes Balears, s'observa que la tendència és similar. Es pot concloure, doncs, que no és cert que sigui necessari reforçar els coneixements de castellà, ja que el domini d'aquesta llengua es troba àmpliament consolidat entre la població jove. En canvi, sí que sembla necessari reforçar els coneixements de català, que són força més baixos que els del castellà.

Pel que fa a la comprensió lectora, a més, els resultats de l'informe PISA 2022 a les Illes Balears mostren un descens important respecte a les dades de 2015. En aquesta competència, els alumnes balears varen obtenir 13 menys que el 2015.

Així mateix, l'informe preliminar de l'avaluació diagnòstica duita a terme per l'Institut d'Avaluació i Qualitat del Sistema Educatiu de les Illes Balears el curs 2023-2024 constata una davallada històrica en el percentatge d'alumnes de 4t de Primària que assoleixen la competència en comunicació lingüística en llengua catalana: només el 49 % d'alumnes ho fan, cosa que representa 10 punts menys que el curs 2012-2013. Pel que fa als resultats obtinguts pels alumnes de 2n d'ESO, només un 59 % d'alumnes consolida la competència en comunicació lingüística en català. .

Malgrat totes aquestes evidències, que mostren que el que cal és un reforç dels coneixements i competències en llengua catalana i que, a més, el model de segregació ha fracassat en el primer any d'implantació, el Govern ha decidit continuar amb el pla el curs 2025-2026 en els centres educatius de Primària i aplicar-lo a Secundària, sense tenir en compte els plans lingüístics de centre ni informar adequadament les famílies.

Des del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General i des de la Facultat d'Educació de la Universitat de les Illes Balears, consideram que aquestes mesures posen al servei d'interessos partidistes i electorals decisions molt rellevants quant a la formació de la ciutadania. Separar els infants en funció de les seves llengües d'origen no només és pernicios quant a l'adquisició de les competències lingüístiques de l'alumnat sinó que fomenta la fractura social. Per això demanam al Govern que:

1. Complesqui el compromís de no oferir un altre cop el pla pilot als centres d'educació primària.
2. Davant les dades i el fracàs del pla pilot el curs 23-24, en retiri l'aplicació a Primària i a Secundària.
3. Informi adequadament les famílies sobre les conseqüències de l'elecció de primera llengua, amb dades i en diàleg amb els centres educatius.
4. S'assessori científicament abans de prendre qualsevol decisió en l'àmbit educatiu o lingüístic.

Contra la segregació i contra l'empobriment del saber, reivindicam una educació pública, de qualitat i en català.

Palma, 10 d'abril de 2025